

2011-06-22

Dnr 43-2011:616

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Furudals centralskola
i Rättviks kommun

2011-06-22

1 (5)

Dnr 43-2011:616

Rättviks kommun
795 80 Rättvik
barn.ungdom@rattvik.se

Rektor Igun G. Sahlberg
Furudals centralskola
Rättviks kommun
795 80 Rättvik
igun.gsahlberg@edu.rattvik.se

Tillsyn i Furudals centralskola

Förskoleklass och grundskola årskurs 1-9

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolorna. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolorna, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Furudals centralskola och Rättviks kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att elevernas kunskaper enligt den nationella statistiken i årskurs 9 har förbättrats under år 2010. Det finns dock elever som inte når målen och det är stor skillnad mellan flickornas och pojkarnas resultat, framförallt avseende meritvärdet, 242 respektive 202 poäng. I vissa ämnen är det också mycket stor skillnad mellan pojkar och flickor avseende andel elever som når det högsta betyget. Av skolans kvalitetsredovisning framgår att 100 procent av eleverna nådde målen i de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2010. I årskurs

2011-06-22

2 (5)

Dnr 43-2011:616

5 nådde 80 procent av eleverna målen i proven i matematik och svenska medan 60 procent nådde målen i engelska. Enligt skolans egen sammanställning år 2010 för årskurs 3 når alla elever målen i alla ämnen. För årskurs 5 finns ingen sammanställning. Sammantaget innebär detta att kunskapsresultaten behöver förbättras och alla elever behöver ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Skolans avsaknad av sammanställning av kunskapsresultaten i årskurs 5 och analys på skolövergripande nivå av olika resultat innebär att skolans möjlighet att vidta åtgärder med anledning av detta är bristfällig och behöver utvecklas. Inte minst behöver analysen förbättras med tanke på att 60 procent av betygen år 2010 var bättre än vad resultaten i de nationella ämnesproven i årskurs 9 indikerar. Ett faktum som inte har analyserats nämnvärt av skolan. Kvalitetsarbetet och rektorns pedagogiska ledning behöver därför utvecklas.

Tillsynen har också visat att det råder stora skillnader avseende kvalitén i undervisningen, anpassningen till elevernas enskilda behov och elevernas möjlighet att argumentera och reflektera inom ramen för undervisningen. Detta innebär sammanfattningsvis att stimulansen i undervisningen blir mycket varierande. I vissa ämnen är det oklart om undervisningen utgår från de nationella kursplanerna i alla delar och därmed är det också oklart om elevernas kunskaper bedöms utifrån målen. Rektors roll behöver stärkas i dessa avseenden så att eleverna ges förutsättningar att utvecklas de kunskapskvalitéer som läroplanen och kursplanerna ger uttryck för.

Under senare tid har skolan arbetat fokuserat på att utveckla en gemensam värdegrund bland personalen. Samtliga intervjuade uppger att detta har gett en god effekt. Det urval ur personalen som Skolinspektionen har intervjuat uppger också att rektorn har tagit ett stort ansvar för detta arbete. Arbetet har gett som effekt att personalen uppger att de agerar tydligare på ett gemensamt sätt när det t.ex. uppstår bråk eller grovt språkbruk finns bland eleverna. Vid tillsynsbesöket observerade inte Skolinspektionen några kränkningar och hörde få exempel på grovt språkbruk. Trots detta framgår att det fortfarande finns problem med hur regler efterlevs och att också de vuxna på skolan hanterar reglerna på olika sätt. Skolan behöver fortsätta på det inslagna arbetet med att utveckla en gemensam värdegrund bland personalen, men också att eleverna behöver involveras i värdegrundsarbetet på ett tydligare sätt.

2011-06-22

3 (5)

Dnr 43-2011:616

Skolan behöver säkerställa att alla elever i behov av särskilt stöd ges sådant stöd eftersom det bl.a. är oklart huruvida detta ges i tillräcklig omfattning i alla ämnen och om rätt stöd sätts in. Ett annat viktigt utvecklingsområde för skolan är att öka elevernas möjlighet till inflytande över undervisningens utformning, eftersom detta tycks variera mellan lärare och ämnen. Trots vissa goda exempel, framkommer att elevernas inflytande är begränsat. Observationer och intervjuer med elever och lärare visar att utbildningens mål inte klargörs för eleverna i tillräcklig grad. För att eleverna ska ges möjligheter till ett reellt inflytande över undervisningen är det viktigt att mål och krav klargörs.

Tillsynen visar slutligen att informationen om elevernas kunskapsutveckling som ges i de individuella utvecklingsplanerna är otillräcklig.

Skolinspektionen har i tillsynen av Furudals centralskola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Rektorn ser inte tillräckligt väl till att alla elever ges möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan samt kursplanerna).
- Rektorn har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att se till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att se till att lärarna har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn säkerställer inte att lärarna i tillräcklig grad använder resultaten från de nationella ämnesproven som stöd för betygssättningen (7 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- Rektorn ser inte till att lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna (2 kap. 6 §, 7 kap. 8 § grundskoleförordningen).

2011-06-22

4 (5)

Dnr 43-2011:616

- Rektorn tar inte ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning (2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn och lärarna klargör inte mål och krav för föräldrarna och elever i tillräcklig utsträckning (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Rektorn och lärarna har inte säkerställt att undervisningen omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer).
- Undervisningen är inte tillräckligt väl anpassad till varje elevs förutsättningar och behov (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Undervisningen ger inte i tillräcklig utsträckning eleverna möjlighet att formulera och pröva antaganden, lösa problem, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot).
- Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas är inte tillräcklig och anpassas inte alltid efter deras ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer).
- Skolans ordningsregler är inte förankrade och efterlevs inte av alla elever (6 kap. 8b § grundskoleförordningen).
- Alla lärare tar inte ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs (Lpo 94, 2.1. Normer och värden, Riktlinjer).
- Skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkande behandling och skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte kraven i skollagen (14 a kap. 7-8 §§ 1985 års skollag).
- Rektorn säkerställer inte att skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt förordningens krav (7 kap. 9 § grundskoleförordningen, 3 § Skolverkets föreskrifter om utformningen av betygskatalog för grundskolan (SKOLFS 2009:27)).

2011-06-22

5 (5)

Dnr 43-2011:616

- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Det är inte säkerställt att alla elever i behov av särskilt stöd får sådant stöd i alla ämnen (4 kap. 1 § 1985 års skollag).
- Studiehandledning på elevens modersmål erbjuds inte till de elever som behöver det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn fattar inte beslut enligt bestämmelserna (5 kap. 10 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Rättviks kommun har ansvar för att Furudals centralskolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Rättviks kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektor och Rättviks kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

Skolinspektionen har även besökt Furudals skola inom ramen för en kvalitetsgranskning. Resultatet av granskningen finns i beslutet Engelska i grundskolan (dnr 40-2010:2594).

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Sjöberg
Utredare/Beslutsfattare

Mats Peterson
Undervisningsråd/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Furudals centralskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Rättviks kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Furudals centralskola den 24-25 maj 2011. Ansvariga för tillsynen var undervisningsråden Mats Peterson och Sigbritt Gålnander.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Furudals centralskola, dels den information som samlats in under besöket. I Furudals centralskola intervjuades rektorn, lärare, annan personal, föräldrar och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn%20och%20granskning)).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Furudals Centralskola

Furudals Centralskola	Antal elever
Förskoleklass (F)	15
Grundskola	87

Källa: Skolans uppgift maj 2011

Furudals centralskola är beläget ca fyra mil norr om Rättvik. Skolan består av förskoleklass och grundskola årskurs 1-9. På skolan finns en tillförordnad rektor som sedan januari 2011 haft fullt ansvar för skolan. På skolan finns drygt 100 elever.

Klasserna på skolan är indelade enligt följande: F-årskurs 1, årskurs 2-3, årskurs 4-5, årskurs 6-7 och årskurs 8-9. Alla årskurser på skolan är åldersintegrerade utom årskurs 8 och 9. Det finns två arbetslag, ett för förskoleklass-årskurs 5 och ett för årskurs 6-9. Bägge arbetslagen har en arbetslagsledare som ingår i ledningsgruppen.

På skolan finns ett fritidshem. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen beskrivs dock i en separat rapport.

Tillsynsprotokoll för Furudals centralskola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Motivering:

På Furudals centralskola var cirka 95 procent (riket 88 procent) av eleverna behöriga till nationellt program på gymnasieskolan år 2010. Andelen elever som nådde målen i alla ämnen år 2010 var cirka 89 procent (riket 77 procent). Det genomsnittliga meritvärdet år 2010 var ca 216 poäng jämfört med motsvarande resultat för riket som var 209 poäng. Resultaten har förbättrats de senaste åren. Det var stor skillnad mellan flickornas och pojkarnas resultat, framförallt avseende meritvärdet, 242 respektive 202 poäng. I vissa ämnen är det också mycket stor skillnad mellan pojkar och flickor avseende andel elever som når det högsta betyget.

Av skolans kvalitetsredovisning framgår att 100 procent av eleverna nådde målen i de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2010. I årskurs 5 nådde 80 procent av eleverna målen i proven i matematik och svenska medan 60 procent nådde målen i engelska. Enligt skolans egen sammanställning år 2010 för årskurs 3 når alla elever målen i alla ämnen i slutet av årskursen. För årskurs 5 finns ingen motsvarande sammanställning. Skolans avsaknad av sammanställning av kunskapsresultaten i årskurs 5 bedöms under rubriken *Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering*.

Sammanfattningsvis innebär detta att alla elever inte ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att se till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Av samtliga intervjuer och dokumentation framgår att graden av anpassning i undervisningen till enskilda elevers behov varierar mellan ämnen och lärare. Även stimulansen i undervisningen och bedömningen av elevernas kunskapsutveckling m.m. varierar mellan ämnen och lärare. Tillsynen visar därmed att alla elever inte ges samma förutsättningar att nå målen för utbildningen. Rektorn bekräftar detta och uppger att skolan under senare tid främst koncentrerat sig på värdegrundsarbetet och att det därmed inte funnits tid för att säkerställa att undervisningen i alla delar bedrivs i enlighet med de nationella målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att se till att lärarna har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Undervisningen vid Furudals skola är i huvudsak organiserad så att varje klass i de lägre årskurserna undervisas av en klasslärare. Detta innebär att respektive klasslärare ansvarar för att undervisa i de flesta ämnen även om man som lärare enbart har utbildning för att undervisa i exempelvis svenska och samhällskunskap. När det gäller de högre årskurserna har många lärare ämnesutbild-

ning för årskurs 1-7 fastän de också i stor utsträckning undervisar i årskurserna 8-9.

I skolans särskilda undervisningsgrupp bedrivs undervisningen av lärare som i de flesta ämnen inte har utbildning för den undervisning de bedriver. Detta medför sammantaget att det i stor utsträckning finns lärare som undervisar i ämnen och årskurser där de saknar utbildning. Rektorn uppger att hon är medveten om detta.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av individuella utvecklingsplaner (IUP). I dessa ska det finnas skriftliga omdömen i alla ämnen. Det finns inte sådana i alla ämnen eftersom blockomdömen ges i de natur- och samhällsorienterade ämnen även i de högre årskurserna. En del av de omdömen som Skolinspektionen tagit del av inkluderar ingen beskrivning av hur den enskilde elevens kunskaper och färdigheter utvecklats i relation till de angivna målen. De beskriver snarare vilka områden eleven har arbetat med.

De individuella utvecklingsplanerna är tänkta att sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. I de individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av framgår inte vilka insatser som behövs från skolans sida för att eleven ska ges möjlighet att utvecklas i enlighet med sin individuella utvecklingsplan. Målen för eleverna är inte heller relaterade till de nationella målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att lärarna i tillräcklig utsträckning använder resultaten från de nationella ämnesproven som stöd för betygssättningen.

Författningsstöd:

7 kap. 10 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av den nationella statistiken framgår att ca 60 procent av eleverna i årskurs 9 år 2010 fick högre slutbetyg jämfört med provbetyget i matematik. Denna diskrepans har enligt rektorn och lärarna inte diskuterats i någon större utsträckning på skolan. Lärarna var vid tillsynsbesöket inte heller medvetna om att skillnaden var så stor mellan betyg och provresultat.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn ser inte till att lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

7 kap. 8 § grundskoleförordningen

Motivering:

I intervjuer och samtal med lärarna framkommer att vissa lärare tycker att det är svårt att bedöma elevernas kunskapsutveckling utifrån de nationella målen i kursplanerna. Lärarna uppger att de diskuterar målen med varandra men att det sker på ett mer informellt och icke systematiserat sätt. Rektorn och lärarna uppger att dessa diskussioner borde utvecklas för att rektorn ska bli helt säker på att bedömningar gentemot kursplanemålen görs i alla ämnen. Enligt rektorn har hon inte krävt att lärarna ska samverka med andra lärare kring bedömning och betygssättning trots ett erbjudande kring detta från Rättviksskolan.

Av elevintervjuerna framgår att undervisningen i geografi i de högre årskurserna har varit mycket begränsad när det gäller tid och innehåll och att eleverna undrar över hur en bedömning i ämnet ska kunna göras.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Av intervjun med rektorn framgår att hon inte har genomfört lektionsbesök eftersom hon arbetat med andra uppgifter. Av samma intervju och av intervjun med lärarna beskrivs att rektorn har viss kännedom om lärarnas undervisning genom t.ex. medarbetarsamtal och informella samtal. Rektorn ställer dock inga specifika frågor kring t.ex. hur läroplanens mål att sträva mot genomsyrar undervisningen eller hur anpassningen av undervisningen till varje elevs behov ser ut.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

På skolan saknas en sammanställning av kunskapsresultaten på skolövergripande nivå i slutet av årskurs 5. Därmed saknas också en analys av kunskapsresultaten på skolnivå som grund för den fortsatta utvecklingen av undervisningen. Inte heller betygsresultat eller resultat på de nationella ämnesproven analyseras i någon större utsträckning på en skolövergripande nivå. Både rektorn och lärarna uppger att detta är ett utvecklingsområde.

I samband med granskningen av skolans betygskatalog uppmärksammar Skolinspektionen att det är mycket få elever som i årskurs 9 får betyg i moderna språk. Detta faktum har inte analyserats av skolan. Det är viktigt, inte minst med tanke på de synpunkter som framkommer på undervisningen i tyska, under område *Fokus på lärande*.

Skolinspektionen vill göra rektorn och kommunen uppmärksam på att en redovisning av kunskapsresultaten för årskurs 5 kommer att begäras in i samband med uppföljningen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna klargör inte mål och krav för föräldrar och elever i tillräcklig utsträckning.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

Eleverna uppger i intervjuer att vissa lärare klargör målen inför nya arbetsområden eller vid terminsstart medan andra lärare snarare beskriver vilka arbetsuppgifter eleverna ska arbeta med. Eleverna i de högre årskurserna uppger vidare att de förhållandevis ofta får ta del av de konkretiserade mål kommunen tagit fram från centralt håll men att de inte förstår innebörden av dessa. Lärarna

beskriver vanligen inte heller innehållet enligt eleverna. Eleverna uppfattar att det som krävs för att få godkänt i idrott är att eleverna deltar, duschar och gör sitt bästa. Detta sammanfaller inte med de nationella kursplanemålen.

I intervjuer med lärare framkommer att lärarna har en ambition att beskriva målen för eleverna, men de uttrycker samtidigt att det är svårt att klargöra målen så att det blir tydligt för eleverna.

Föräldrarna uttrycker att de får information från skolan om sina barn och praktisk information kring respektive klass. De efterfrågar dock mer information kring skolans arbete i stort. De uppger t.ex. att de vet att skolan arbetat med värdegrundsfrågor den senaste tiden men känner inte till på vilket sätt eller vad arbetet gett för resultat.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna har inte säkerställt att undervisningen omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Motivering:

Vid intervjuer och samtal med de äldre eleverna framgår att de är mycket tveksamma till sina kunskaper i vissa ämnen även om de har fått ett godkänt betyg. De nämner som exempel tyska. Eleverna uppger att de ständigt får börja om med samma områden och att lärarna inte vet var eleverna befinner sig kunskapsmässigt. De förstår inte på vilka grunder de har fått de betyg de har eftersom de inte tycker att de lärt sig något. Även andra ämnen tas upp av eleverna, exempelvis geografi, där de upplever att de inte har haft någon undervisning i ämnet alls under årskurs 9 och ska få betyg utifrån en hemuppgift.

I intervjuer med rektorn och lärarna framgår att de tycker att det saknas tid för pedagogiska diskussioner och det inte sker diskussion om innehållet i vissa ämnen i någon större utsträckning.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen är inte tillräckligt väl anpassad till varje elevs förutsättningar och behov.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Lärarna och rektorn uppger vid intervjuer att de försöker att anpassa undervisningen både till de elever som behöver mer stimulans och till de elever som behöver stöd. Skolan försöker arbeta med små elevgrupper, framförallt i de högre årskurserna för att möjliggöra en anpassning till de enskilda elevernas olika behov. Vissa lärare beskriver i intervjuerna att det inte är speciellt svårt att anpassa undervisningen till olika elevers kunskapsnivå medan andra lärare uttrycker större tveksamhet trots små elevgrupper. Av intervjuerna framgår vidare att anpassning av undervisning också diskuteras på elevvårdsmötena, men att det då mest handlar om de elever som behöver extra stöd.

Av föräldra- och elevintervjuer framkommer att stimulansen för de elever som nått längre i sin kunskapsutveckling bör utvecklas. Elever i de högre årskurserna som bedöms nå målen berättar att de ibland går till lärare och ber om mer hjälp men att de inte får det eftersom de inte befinner sig "under godkännitvån". Av Skolinspektionens lektionsbesök framgår att anpassningen till olika elevers nivå varierar mellan ämnen och lärare. Skolinspektionen ser exempel på god anpassning men också på bristande sådan trots mycket små elevgrupper, där alla elever gör samma sak trots att de uppenbarligen befinner sig på mycket olika nivå kunskapsmässigt.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen ger inte i tillräcklig utsträckning eleverna möjlighet att formulera och pröva antaganden, lösa problem, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Motivering:

Av intervjuer med lärarna framgår att försöker arbeta i riktning mot mål att sträva mot. De uppger att omfattningen dock kan variera mellan ämnen och lärare och att för lite gemensamma diskussioner förs kring detta på skolan.

Både av elevintervjuer och av Skolinspektionens lektionsbesök framgår att möjligheten för eleverna att formulera och pröva antaganden, lösa problem, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden, varierar mycket i undervisningen, framförallt i de högre årskurserna. Därmed varierar det i hög grad hur pass stimulerande undervisningen är för eleverna och i vilken grad undervisningen skapar nyfikenhet och lust att lära. Eleverna i de högre årskurserna uttrycker att de lektioner som är mest stimulerande är just de lektioner när man får möjlighet till detta, t.ex. i de naturorienterade ämnena och i vissa mån inom ramen för ämnet svenska.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas är inte tillräcklig och anpassas inte alltid efter deras ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

Såväl elever som lärarna anger vid intervjuer att eleverna i viss utsträckning ges möjlighet att delta i planering och utformning av undervisningen, men att det varierar mellan lärare och ämnen hur mycket inflytande som ges. Ibland förekommer det att eleverna får vara med och påverka exempelvis examinationsform, när detta ska ske och val av svårighetsgrad. Generellt sätt menar dock eleverna att de i mycket liten uträkning kan påverka utbildningens utformning.

Eleverna i de högre årskurserna uppger att elevrådet inte fungerar och att vuxna uteblivit från möten och att klassråd ställts in utan förklaring. Eleverna var bekymrade över detta.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolans ordningsregler är inte förankrade och efterlevs inte av alla elever.

Författningsstöd:

6 kap. 8b § grundskoleförordningen

Motivering:

På skolan finns ordningsregler. Under det senaste halvåret har skolans personal haft omfattande diskussioner kring reglerna och hur de ska arbeta för att dessa bättre ska efterlevas. Enligt rektorn har personalen diskuterat sitt förhållningsätt som ett första steg, för att i nästa steg blanda in eleverna i arbetet. Eleverna uppger i intervjuerna att de inte förstår varför vissa regler finns och att de inte fått något bra svar på detta från lärarna. Det kan enligt dem vara ett skäl till att de fortsätter bryta vissa regler.

Trots det omfattande arbetet med att få till stånd ett bättre arbetsklimat uppger samtliga intervjuade på skolan att det främst i de högre årskurserna förekommer grovt språkbruk och Skolinspektionen ser vid något enstaka tillfälle exempel på detta.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Alla lärare tar inte ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.1. Normer och värden, Riktlinjer

Motivering:

Som ovan nämnts finns det regler på skolan som inte har förankrats hos eleverna. En regel skolan har valt att ha är att eleverna inte ska bära keps inomhus. Denna regel och andra bryts ofta, främst i de högre årskurserna, enligt alla gjorda intervjuer. Även Skolinspektionen uppmärksammar detta vid sina lektionsbesök och ser att endast vissa lärare säger till eleverna. Eleverna uttrycker dock att alla lärare agerar om allvarigare saker inträffar, men att det kan variera hur mycket kraft som läggs bakom tillsägelseerna.

Enligt rektorn och lärarna har det varit känt att personalen på skolan har hanterat överenskomna regler på olika sätt. Sedan ett halvår har skolan tagit krafttag kring förhållningssättet och bland annat haft handledning för att komma till rätta med detta. Alla intervjuade uppfattar att eleverna i högre grad följer reglerna, att personalen i mycket större uträkning har ett gemensamt förhållningssätt och därmed att stämningen förbättrats avsevärt på senare tid.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkande behandling och skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte kraven i skollagen.

Författningsstöd:

14 a kap. 7-8 §§ 1985 års skollag

Motivering:

Skolan arbetar på olika sätt förebyggande för att förhindra kränkande behandling. Speciellt i de lägre årskurserna kan både elever och lärare exemplifiera hur man arbetar, t.ex. genom återkommande värdegrundsdiskussioner i klassrummen. Enligt både lärare och elever sker inte sådana diskussioner i förebyggande syfte i de högre årskurserna, utan det handlar mer om diskussioner på förekommen anledning. Vissa elever uppger att lärare i de högre årskurserna ibland är ironiska, vilket eleverna uppfattar som nedlåtande

Skolan har en likabehandlingsplan som också fungerar som plan mot kränkande behandling. I planen är de åtgärder som anges inte kopplade till skolans förutsättningar och behov.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt förordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 9 § grundskoleförordningen

3 § Skolverkets föreskrifter om utformningen av betygskatalog för grundskolan (SKOLFS 2009:27)

Motivering:

Om en elev inte når målen för betyget godkänt för ett ämne i slutet av årskurs 9 ska eleven få en skriftlig bedömning som beskriver elevens kunskapsutveckling. Skolinspektionen har endast fått ta del av en mall för en sådan bedömning. Rektorn uppger att sådana bedömningar inte har skrivits trots att det finns elever som inte har nått målen i årskurs 9.

I betygskatalogen saknas ifylld skolidentitet (skolID) och gjorda korrigeringar har ibland inte signerats.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

I samband med tillsynen har Skolinspektionen granskat exempel på åtgärdsprogram. Av dessa framgår inte hur åtgärder ska följas upp och utvärderas och ibland är åtgärder inte tydligt relaterade till de nationella målen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Det är inte säkerställt att alla elever i behov av särskilt stöd får sådant stöd i alla ämnen.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § 1985 års skollag

Motivering:

Lärarna uppger i intervjun att särskilt stöd ges i matematik, engelska och svenska. De exemplifierar också med att sådant stöd getts i idrott. I övriga ämnen är de mer osäkra på om det ges även om det inte finns något som hindrar att sådant stöd ges.

Eleverna beskriver i intervjuerna att de inte får extra hjälp i de natur- och samhällsorienterande ämnena mer än i undantagsfall. Vidare beskrivs i föräldraintervjun att de är tveksamma till om verkligen rätt stöd sätts in till de elever som behöver det. Det sistnämnda bekräftar delvis rektorn och personalen när de uppger att de är tveksamma till de diagnoser som ibland ges från centralt håll i kommunen. De är också tveksamma till vilket stöd som är bäst för dessa elever eftersom de uppfattar att stödet till skolan från elevhälsan brister i detta avseende.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Studiehandledning på elevens modersmål erbjuds inte till de elever som behöver det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av intervjun med rektorn framkommer att det finns en elev på skolan med annat modersmål än svenska som kan vara i behov av studiehandledning på elevens modersmål. Enligt rektorn har hon inte haft någon tanke på att eleven kan vara berättigad till studiehandledning.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Rektorn fattar inte beslut enligt bestämmelserna.

Författningsstöd:

5 kap. 10 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av ett beslut om anpassad studiegång. Av beslutet framgår inte omfattningen på anpassningen, d.v.s. inte omfattningen på anpassningen i tid eller av ämnen.

Enligt grundskoleförordningen ansvarar styrelsen för utbildningen för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt som möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan. Beslutet om anpassad studiegång, och om placering i särskild undervisningsgrupp, har inte återrapporterats till styrelsen och därmed kan styrelsen inte ta detta ansvar och pröva undervisningens innehåll.